

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

24 octombrie 2024(*)

„ Trimitere preliminară – Proceduri de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii – Directiva 2014/24/UE – Contracte de achiziții publice de lucrări – Articolul 42 alineatul (3) litera (b) – Specificații tehnice – Mențiunea «sau echivalent» – Referință la norme tehnice – Regulamentul (UE) nr. 305/2011 – Directiva 2014/35/UE ”

În cauza C-513/23,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Administrativen sad Pleven (Tribunalul Administrativ din Plevna, Bulgaria), prin decizia din 28 iulie 2023, primită de Curte la 9 august 2023, în procedura

Obshtina Pleven

împotriva

Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014-2020,

CURTEA (Camera a noua),

compusă din domnul C. Lycourgos (raportor), președinte al Camerei a treia, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a noua, domnul S. Rodin și doamna O. Spineanu-Matei, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Obshtina Pleven, de M. Manolova-Naydenova, avocat;
- pentru guvernul austriac, de A. Posch și J. Schmoll, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de A. Spina, G. Wils și I. Zaloguin, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 42 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO 2014, L 94, p. 65), astfel cum a fost modificată prin Regulamentul delegat (UE) 2019/1828 al Comisiei din 30 octombrie 2019 (JO 2019, L 279, p. 25) (denumită în continuare „Directiva 2014/24”), coroborat cu punctul 2 din anexa VII din această directivă.

- 2 Această cerere a fost prezentată în cadrul unui litigiu între Obshtina Pleven (municipalitatea Plevna, Bulgaria), pe de o parte, și rakovoditel na Upravliavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014-2020 (șeful autorității de management a programului operațional „Regiuni în curs de dezvoltare” 2014-2020, Bulgaria), pe de altă parte, în legătură cu o decizie prin care acesta a impus municipalității amintite o corecție a cheltuielilor eligibile pentru finanțarea unui proiect referitor la un mediu urban durabil prin acest program operațional, ca urmare a unei pretinse încălcări a normelor privind achizițiile publice.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 98/34/CE

- 3 Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO 1998, L 204, p. 37, Ediție specială, 13/vol. 23, p. 207), care nu mai era în vigoare la data faptelor din litigiul principal, este relevantă în raport cu reglementarea Uniunii aplicabilă. Anexa I la această directivă, intitulată „Organismele europene de standardizare”, cuprindea următoarea listă:

„CEN

Comitetul European de Standardizare

CENELEC

Comitetul European de Standardizare în Electrotehnică

ETSI

Institutul European de Standardizare în Telecomunicații”.

- 4 Articolul 6 alineatul (3) din directiva menționată prevedea că Comisia Europeană poate invita organismele europene de standardizare să elaboreze un standard european într-un anumit termen.

Regulamentul (UE) nr. 305/2011

- 5 Articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului (JO 2011, L 88, p. 5) prevede:

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

[...]

11. «standard armonizat» înseamnă un standard adoptat de unul dintre organismele europene de standardizare enumerate în anexa I la Directiva 98/34/CE, pe baza unei cereri din partea Comisiei, în conformitate cu articolul 6 din respectiva directivă;

[...]”

- 6 Articolul 17 alineatul (5) din acest regulament prevede:

„Comisia evaluează conformitatea standardelor armonizate stabilite de către organismele europene de standardizare cu mandatele relevante.

Comisia publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* lista trimiterilor la standardele armonizate care sunt conforme cu mandatele relevante.

Pentru fiecare standard armonizat care figurează pe listă se indică următoarele:

- (a) trimiteri la specificațiile tehnice armonizate înlocuite, dacă este cazul;
- (b) data începerii perioadei de coexistență;
- (c) data încheierii perioadei de coexistență.

Comisia publică orice actualizare a listei respective.

De la data începerii perioadei de coexistență, se poate utiliza un standard armonizat pentru întocmirea unei declarații de performanță pentru un produs pentru construcții care face obiectul acestuia. Organismele naționale de standardizare au obligația de a transpune standardele armonizate în conformitate cu Directiva 98/34/CE.

Fără a se aduce atingere articolelor 36-38 [care stabilesc proceduri simplificate], de la data încheierii perioadei de coexistență, standardul armonizat reprezintă singurul mijloc utilizat pentru întocmirea declarației de performanță pentru produsele pentru construcții care fac obiectul acestuia.

La încheierea perioadei de coexistență, standardele naționale aflate în conflict sunt retrase, iar statele membre anulează valabilitatea tuturor dispozițiilor naționale aflate în conflict.”

Regulamentul (UE) nr. 1025/2012

- 7 Potrivit articolului 2 din Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO 2012, L 316, p. 12):

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. «standard» înseamnă o specificație tehnică, adoptată de un organism de standardizare recunoscut, pentru aplicare repetată sau continuă, a cărei respectare nu este obligatorie și poate fi unul dintre următoarele:
 - (a) «standard internațional» înseamnă un standard adoptat de un organism de standardizare internațional;
 - (b) «standard european» înseamnă un standard adoptat de o organizație de standardizare europeană;
 - (c) «standard armonizat» înseamnă un standard european adoptat pe baza unei solicitări din partea Comisiei pentru aplicarea legislației de armonizare a Uniunii;
 - (d) «standard național» înseamnă un standard adoptat de un organism de standardizare național;

[...]”

Directiva 2014/24

8 Considerentul (74) al Directivei 2014/24 are următorul cuprins:

„Specificațiile tehnice stabilite de achizitorii publici trebuie să permită ca achizițiile publice să fie deschise concurenței și să îndeplinească obiectivele de sustenabilitate. În acest scop, ar trebui să fie posibilă prezentarea unor oferte care să reflecte diversitatea soluțiilor tehnice, a standardelor și a specificațiilor tehnice de pe piață, inclusiv a celor definite pe baza criteriilor de performanță legate de ciclul de viață și de sustenabilitatea procesului de producție a lucrărilor, a produselor și a serviciilor.

Prin urmare, specificațiile tehnice ar trebui elaborate în așa fel încât să se evite restrângerea în mod artificial a concurenței prin cerințe care favorizează un anumit operator economic, în sensul că preiau caracteristicile esențiale ale produselor, serviciilor sau lucrărilor oferite în mod obișnuit de acel operator economic. Elaborarea specificațiilor tehnice în termeni de cerințe de performanță și funcționale permite, în general, îndeplinirea acestui obiectiv în cel mai bun mod posibil. Cerințele funcționale și de performanță sunt, de asemenea, mijloace adecvate de favorizare a inovării în achizițiile publice și ar trebui să fie utilizate la o scară cât mai largă cu putință. În cazul în care se face trimitere la un standard european sau, în absența acestuia, la un standard național, ofertele care au la bază soluții echivalente ar trebui să fie luate în considerare de către autoritățile contractante. Responsabilitatea de a face dovada echivalenței cu eticheta solicitată ar trebui să revină operatorului economic.

Pentru a face dovada echivalenței, ar trebui să fie posibil să li se ceară ofertanților să furnizeze dovezi verificate de către terți. Cu toate acestea, ar trebui permise și alte mijloace de probă adecvate, cum ar fi un dosar tehnic al producătorului, în cazul în care operatorul economic nu are acces la certificate sau rapoarte de încercare și nici posibilitatea de a le obține în termenele stabilite, cu condiția ca operatorul economic în cauză să dovedească în acest fel că lucrările, produsele sau serviciile îndeplinesc cerințele sau criteriile care figurează în specificațiile tehnice, în criteriile de atribuire sau în condițiile de executare a contractului.”

9 Articolul 4 din această directivă prevede:

„Prezenta directivă se aplică achizițiilor publice a căror valoare estimată fără taxa pe valoarea adăugată (TVA) este egală sau mai mare decât următoarele praguri:

(a) 5 350 000 [de euro], pentru contractele de achiziții publice de lucrări;

[...]

10 Articolul 42 din directiva menționată prevede:

„[...]

(2) Specificațiile tehnice permit accesul egal al operatorilor economici la procedura de achiziție și nu au efectul de a crea obstacole nejustificate în calea deschiderii către concurență a achizițiilor publice.

(3) Fără a aduce atingere normelor tehnice obligatorii de la nivel național, în măsura în care sunt compatibile cu legislația Uniunii, specificațiile tehnice se formulează în unul dintre următoarele moduri:

[...]

(b) făcând trimitere la specificații tehnice și, în ordinea preferinței, la standardele naționale care transpun standarde europene, la evaluări tehnice europene, specificații tehnice comune, standarde internaționale, alte sisteme de referință tehnice instituite de către organismele de standardizare europene sau – în lipsa oricăror dintre acestea – la standarde naționale, la acorduri tehnice naționale sau specificații tehnice naționale referitoare la proiectarea, calcularea și execuția lucrărilor și la utilizarea produselor; fiecare trimitere este însoțită de mențiunea «sau echivalent»;

[...]

(5) În cazul în care o autoritate contractantă utilizează opțiunea de a face trimitere la specificațiile tehnice menționate la alineatul (3) litera (b), aceasta nu respinge o ofertă pe motiv că lucrările, produsele sau serviciile oferite nu sunt conforme cu specificațiile tehnice la care se face trimitere, dacă ofertantul dovedește în oferta sa, prin orice mijloace adecvate, inclusiv prin mijloacele de probă prevăzute la articolul 44, că soluțiile propuse îndeplinesc într-un mod echivalent cerințele definite în specificațiile tehnice.

[...]”

11 Potrivit articolului 44 din aceeași directivă:

„(1) Autoritățile contractante pot impune operatorilor economici obligația de a furniza un raport de încercare de la un organism de evaluare a conformității sau un certificat eliberat de către un astfel de organism drept mijloc de probă care să ateste conformitatea cu cerințele sau criteriile stabilite în specificațiile tehnice, criteriile de atribuire sau condițiile de executare a contractului.

Atunci când solicită prezentarea unor certificate întocmite de un organism specific de evaluare a conformității, autoritățile contractante acceptă și certificatele emise de alte organisme echivalente de evaluare a conformității.

[...]

(2) Autoritățile contractante acceptă și alte mijloace de probă adecvate decât cele menționate la alineatul (1), cum ar fi un dosar tehnic al producătorului, în cazul în care operatorul economic în cauză nu are acces la certificatele sau rapoartele de încercare menționate la alineatul (1) sau nicio posibilitate de a le obține în termenele stabilite, cu condiția ca lipsa accesului să nu poată fi atribuită operatorului economic în cauză și cu condiția ca operatorul economic în cauză să dovedească că lucrările, iar operatorul economic în cauză dovedește că produsele sau serviciile furnizate de el îndeplinesc cerințele sau criteriile care figurează în specificațiile tehnice, în criteriile de atribuire sau în condițiile de executare a contractului.

(3) Statele membre pun la dispoziția altor state membre, la cerere, toate informațiile referitoare la probele și documentele depuse în conformitate [...] cu alineatele (1) și (2) din prezentul articol. [...]”

12 Anexa VII la Directiva 2014/24 prevede:

„În aplicarea prezentei directive:

[...]

(2) «standard» înseamnă o specificație tehnică adoptată de către un organism de standardizare recunoscut, pentru aplicare repetată sau continuă, care nu este obligatorie și care este unul dintre următoarele:

(a) «standard internațional» înseamnă un standard adoptat de un organism de standardizare internațional și pus la dispoziția publicului;

(b) «standard european» înseamnă un standard adoptat de o organizație de standardizare europeană și pus la dispoziția publicului;

(c) «standard național» înseamnă un standard adoptat de un organism de standardizare național și pus la dispoziția publicului;

[...]”

Directiva 2014/35/UE

- 13 Articolul 2 din Directiva 2014/35/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor electrice destinate utilizării în cadrul unor anumite limite de tensiune (JO 2014, L 96, p. 357) prevede:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

[...]

9. «standard armonizat» înseamnă standard armonizat astfel cum este definit la articolul 2 punctul 1 litera (c) din Regulamentul [nr. 1025/2012];

[...]”

Dreptul bulgar

- 14 În temeiul articolului 48 alineatul 2 din Zakon za obshtestvenite porachki (Legea privind achizițiile publice, DV nr. 13 din 16 februarie 2016), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „Legea privind achizițiile publice”), orice trimitere la o normă, la o specificație, la o evaluare tehnică sau la un acord tehnic se completează cu cuvintele „sau echivalent”.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 15 La 10 iulie 2020, municipalitatea Plevna a încheiat un contract administrativ cu Ministerstvo na regionalno razvitiie i blagoustroystvoto (Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice, Bulgaria) pentru a obține, în cadrul Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014-2020 (programul operațional „Regiuni în curs de dezvoltare” 2014-2020), o subvenție pentru finanțarea unui proiect care contribuie la un mediu urban durabil.

- 16 În acest cadru, municipalitatea menționată a organizat o procedură de cerere de ofertă intitulată „Realizarea lucrărilor de construcție și montaj – reconstrucția unor obiecte liniare din mediul urban din Plevna, împărțită în trei loturi distincte”. Specificațiile tehnice ale lotului nr. 1 făceau trimitere la standardele BDS 624:87 (Borduri de beton), BDS EN 1340:2005 (Borduri de trotuar din beton. Cerințe și metode de încercare) și EN 60332-1-2 (Încercări ale cablurilor electrice și cu fibre optice supuse la foc. Partea 1-2. Încercare la propagarea verticală a flăcării pe un conductor sau cablu izolat. Procedura pentru flacăra de tip preamestec de 1 kW). Aceste specificații tehnice nu conțineau mențiunea „sau echivalent”.

- 17 La 19 februarie 2021, a fost desemnat un ofertant câștigător pentru fiecare dintre loturile contractului de achiziții publice. La 23 martie 2021, a fost încheiat un contract cu ofertantul câștigător al lotului nr. 1, în valoare de 1 449 180,17 leva bulgărești (BGN) (aproximativ 740 000 de euro) fără TVA.

- 18 Printr-o decizie din 20 martie 2023, șeful autorității de management a programului operațional „Regiuni în dezvoltare” 2014-2020 a impus o corecție financiară a cheltuielilor eligibile pentru subvenția statului bulgar, reprezentând 25 % din valoarea contractului. Această corecție financiară a fost impusă în special pentru motivul că procedura de atribuire a contractului de achiziții publice în cauză nu fusese desfășurată în conformitate cu articolul 48 alineatul 2 din Legea privind achizițiile publice, care transpune articolul 42 din Directiva 2014/24 și prevede printre altele că orice specificație tehnică a unui contract de achiziții publice formulată prin referire la un standard trebuie completată cu cuvintele „sau echivalent”. Omitând o astfel de mențiune, municipalitatea Plevna ar fi limitat în mod nejustificat posibilitatea oricărui operator economic interesat de a participa la această procedură, ceea ce ar avea un impact financiar, întrucât acest lucru ar genera un risc de prejudiciu pentru bugetul Uniunii Europene.

- 19 Municipalitatea Plevna a sesizat Administrativen sad Pleven (Tribunalul Administrativ din Plevna, Bulgaria), care este instanța de trimitere, cu o acțiune având ca obiect anularea acestei decizii. Aceasta

arată că omiterea mențiunii „sau echivalent” nu a avut ca efect descurajarea participanților potențiali la procedura menționată. Astfel, produsele pentru construcții ar trebui să fie conforme cu cerințele esențiale prevăzute de Regulamentul nr. 305/2011. Or, standardele BDS EN 1340:2005 și EN 60332-1-2 ar constitui „standarde armonizate”, în sensul acestui regulament. Prin urmare, nu ar exista standarde echivalente cu acestea, iar orice alt standard ar fi contrar reglementării aplicabile.

- 20 În această privință, potrivit explicațiilor conținute într-o scrisoare a Balgarski institut po standartizatsia (Institutul Bulgar de Standardizare), prezentată în fața instanței de trimitere, în anul 2005, standardul bulgar BDS EN 1340:2005, în vigoare la momentul redactării acestei scrisori, a înlocuit standardul bulgar BDS 624:1987. În ceea ce privește standardul BDS EN 60332-1-2:2006, acesta ar fi standardul bulgar care introduce standardul european identic cu standardul internațional IEC 60332-1-2:2004. Conceptul de echivalență nu ar avea sens în domeniul standardizării internaționale, europene sau naționale, al cărui principiu ar consta tocmai în stabilirea unui singur standard pentru fiecare obiect.
- 21 Ținând seama de faptul că contractul de achiziții publice în cauză este finanțat din bugetul Uniunii, instanța de trimitere observă că, în temeiul punctului 2 din anexa VII la Directiva 2014/24, un „standard” este o specificație tehnică care nu este obligatorie.
- 22 Or, potrivit acestei instanțe, standardele în discuție în fața sa sunt standarde armonizate în sensul Regulamentului nr. 305/2011. În lumina punctului 40 din Hotărârea din 27 octombrie 2016, James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821), precum și a punctelor 65 și 66 din Hotărârea din 17 decembrie 2020, Germania/Comisia (C-475/19 P și C-688/19 P, EU:C:2020:1036), instanța menționată consideră că astfel de standarde pot fi considerate obligatorii.
- 23 În acest temei, instanța amintită ridică problema dacă aceste standarde intră în domeniul de aplicare al articolului 42 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2014/24 și dacă o autoritate contractantă are obligația sau dreptul de a impune un standard echivalent.
- 24 În aceste condiții, Administrativen sad Pleven (Tribunalul Administrativ din Plevna) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 42 alineatul (3) litera (b) coroborat cu punctul 2 din anexa VII la [Directiva 2014/24] trebuie interpretat în sensul că sunt permise o reglementare și o jurisprudență naționale potrivit cărora autoritatea publică contractantă este obligată să indice întotdeauna în anunțul de participare expresia «sau echivalent» în legătură cu standardul solicitat, chiar și atunci când trebuie respectat un standard armonizat în temeiul [Regulamentului nr. 305/2011] sau în temeiul Directivei 89/106/CEE a Consiliului [din 21 decembrie 1988 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre referitoare la produsele de construcții (JO 1989, L 40, p. 12, Ediție specială, 13/vol. 9, p. 3), abrogată?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 25 Prin intermediul întrebării preliminare, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 42 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2014/24 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care impune autorităților contractante adăugarea mențiunii „sau echivalent” în toate cazurile în care specificațiile tehnice care figurează în documentele achiziției sunt formulate prin referire la standarde naționale care transpun standarde europene, inclusiv standarde armonizate care intră sub incidența Regulamentului nr. 305/2011.
- 26 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că cererea de decizie preliminară nu permite să se stabilească faptul că valoarea estimată a contractului în discuție în litigiul principal este egală sau mai mare decât pragul de 5 350 000 de euro stabilit la articolul 4 litera (a) din Directiva 2014/24 în ceea ce privește contractele de achiziții publice de lucrări și, prin urmare, că acest contract intră în domeniul de aplicare al acestei directive.

- 27 În orice caz, după cum reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții, atunci când o legislație națională se conformează, în mod direct și necondiționat, în ceea ce privește soluțiile pe care le prevede pentru situații care nu sunt acoperite de un act de drept al Uniunii, celor reținute de acest act, există un interes cert al Uniunii ca dispozițiile preluate din actul respectiv să primească o interpretare uniformă. Aceasta permite astfel evitarea unor viitoare divergențe de interpretare și asigurarea unui tratament identic acestor situații și celor care intră în domeniul de aplicare al dispozițiilor menționate (Hotărârea din 7 decembrie 2023, [Obshtina Razgrad](#), C-441/22 și C-443/22, EU:C:2023:970, punctul 39 și jurisprudența citată).
- 28 În această privință, Curtea a statuat deja că Legea privind achizițiile publice, care a transpus Directiva 2014/24 în ordinea juridică bulgară, se aplică mai general tuturor procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice subvenționate din fonduri europene, indiferent de valoarea contractelor în cauză (Hotărârea din 7 decembrie 2023, [Obshtina Razgrad](#), C-441/22 și C-443/22, EU:C:2023:970, punctul 40 și jurisprudența citată).
- 29 Or, din cererea de decizie preliminară reiese că contractul de achiziții publice în discuție în litigiul principal este finanțat din bugetul Uniunii și că Legea privind achizițiile publice transpune în dreptul bulgar articolul 42 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2014/24, astfel încât normele prevăzute de această dispoziție sunt aplicabile acestui contract de achiziții publice.
- 30 În aceste condiții, faptul că valoarea estimată a contractului în discuție în litigiul principal nu reiese din această cerere nu împiedică Curtea să răspundă la întrebarea preliminară.
- 31 Ținând seama de aceste precizări introductive, este necesar să se observe că articolul 42 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2014/24 prevede că specificațiile tehnice sunt formulate făcând trimitere printre altele în ordinea preferinței, la standardele naționale care transpun standarde europene, la standarde internaționale sau la standarde naționale. Această dispoziție prevede de asemenea ca „fiecare trimitere” să fie însoțită de mențiunea „sau echivalent”.
- 32 Din modul de redactare a dispoziției menționate reiese că mențiunea „sau echivalent” trebuie întotdeauna adăugată atunci când specificațiile tehnice sunt formulate prin trimitere la standarde, inclusiv la standarde naționale care transpun standarde europene. Aceeași dispoziție nu prevede nicio excepție în ceea ce privește standardele armonizate în sensul articolului 2 punctul 11 din Regulamentul nr. 305/2011.
- 33 O astfel de cerință este de altfel coerentă cu punctul 2 din anexa VII la Directiva 2014/24, care definește termenul „standard” ca fiind o specificație tehnică adoptată de către un organism de standardizare recunoscut, indiferent dacă acesta este internațional, european sau național, pentru aplicare repetată sau continuă, care nu este obligatorie și care este pusă la dispoziția publicului.
- 34 Prin urmare, nu se poate reproșa unei reglementări naționale că impune autorităților contractante adăugarea mențiunii „sau echivalent” în toate cazurile în care specificațiile tehnice sunt formulate prin referire la standarde.
- 35 Această interpretare este confirmată de constatarea că, în conformitate cu articolul 42 alineatul (5) din această directivă, atunci când lucrările, produsele sau serviciile oferite nu sunt conforme cu specificațiile tehnice formulate, în temeiul articolului 42 alineatul (3) litera (b) din directiva menționată, prin trimitere la standarde, ofertantul poate dovedi în oferta sa că soluțiile propuse îndeplinesc într-un mod echivalent cerințele definite de aceste specificații tehnice.
- 36 Aprecierea cuprinsă la punctul 34 din prezenta hotărâre este confirmată și de obiectivul Directivei 2014/24 menționat în considerentul (74) al acesteia, care urmărește ca specificațiile tehnice stabilite de achizitorii publici să permită ca achizițiile publice să fie deschise concurenței și să reflecte diversitatea soluțiilor tehnice de pe piață.
- 37 Rezultă din tot ceea ce precedă că, în speță, nu prezintă importanță faptul că standardul EN 1340:2003, transpus prin standardul BDS EN 1340:2005 menționat de instanța de trimitere, figurează, fără să fi fost

înlocuit sau declarat caduc ulterior, în lista standardelor armonizate conținută în ultima comunicare a Comisiei publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în cadrul punerii în aplicare a Regulamentului nr. 305/2011 (JO 2018, C 92, p. 139). De asemenea, este lipsită de relevanță împrejurarea că, la data faptelor care sunt la originea litigiului principal, standardul EN 60332-1-2:2004 figura în lista standardelor armonizate publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* printr-o comunicare a Comisiei în cadrul punerii în aplicare a Directivei 2014/35 (JO 2018, C 326, p. 4).

- 38 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 42 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2014/24 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care impune autorităților contractante adăugarea mențiunii „sau echivalent” în toate cazurile în care specificațiile tehnice care figurează în documentele achiziției sunt formulate prin referire la standarde naționale care transpun standarde europene, inclusiv standarde armonizate care intră sub incidența Regulamentului nr. 305/2011.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 39 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară:

Articolul 42 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul delegat (UE) 2019/1828 al Comisiei din 30 octombrie 2019,

trebuie interpretat în sensul că

nu se opune unei reglementări naționale care impune autorităților contractante adăugarea mențiunii „sau echivalent” în toate cazurile în care specificațiile tehnice care figurează în documentele achiziției sunt formulate prin referire la standarde naționale care transpun standarde europene, inclusiv standarde armonizate care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului.

Semnături

* Limba de procedură: bulgara.